

INTERNATIONAL ASSOCIATION
OF PHYSIOTHERAPISTS
WORKING WITH OLDER PEOPLE

KLİNİK UYGULAMA STANDARTLARI

Gözden geçirilmiş baskı

Yaşlı İnsanlarla Çalışan Uluslararası
Fizyoterapistler Birliği
2021

İçindekiler

Arka plan	2
Bu Standartlar kimler için geçerlidir?	2
Bu Standartların Kullanımı:	2
Bu Standartların uygunsuz kullanımı	3
Yaşlı insanların tanımı	4
Tanımların bir özeti	9
Klinik uygulama	9
Profesyonel gelişim	11
Profesyonel liderlik ve mentorluk	12
Tanım, açıklama ve standartlar	14
Tarama	15
Değerlendirme	16
Değerlendirme	23
Teşhis	24
Prognoz (Plan Dahil)	25
Müdahale	26
Önleme	29
Meslekler arası işbirliği	31
Teşekkür:	33
2021 revizyonu	33
2013 baskısı	33
Referanslar	34

Belge atfı:

Lütfen belgeyi şu şekilde alıntılayın:

Yaşlı İnsanlarla Çalışan Fizyoterapistler için Uluslararası Birlik (IPTOP). 2021. *Klinik Uygulama Standartları: Gözden Geçirilmiş Baskı*.

© 2021 Yaşlı İnsanlarla Çalışan Uluslararası Fizyoterapistler Derneği [IPTOP]

Arka plan

Yaşlı İnsanlarla Çalışan Fizyoterapistler için Uluslararası Birlik (IPTOP), Dünya Fizyoterapi'nin (WP) tanınmış bir alt grubudur. WP, fizyoterapiyi ileriye taşımak için vardır, böylece meslek, sağlık ve refahın iyileştirilmesindeki önemli rolü nedeniyle küresel olarak tanınır. Yaşlı yetişkinlerle çalışan ya da onların yönetiminde uzmanlaşan fizyoterapistlerin temel amacı, bu kişilerin iyi ve aktif bir şekilde yaşamalarını sağlamaktır. Bozuklukları, aktivite sınırlamalarını ve katılım kısıtlamalarını yönetmek için fizyoterapistler, durumlarını en iyi şekilde yönetmelerine yardımcı olmak için yaşlı kişiyle işbirliği içinde çalışmalıdır. Bu, fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak çalışmak olabilir. Bu popülasyonu etkileyen çok çeşitli durumları yönetmek için kişi merkezli, işbirliğine dayalı, profesyoneller arası bir yaklaşım gereklidir ve herhangi bir popülasyon veya bireyle çalışırken saygınlığın ve saygının korunmasını sağlar.

IPTOP'un Misyon Beyanı, fizyoterapistlerin araştırma, kanıta dayalı uygulama, klinik uzmanlık ve diğer disiplinler ve bakıcılarla işbirliğine dayalı uygulama yoluyla yaşlı insanlarla çalışması gerektiğini belirtmektedir. Bu amaçla, bu belgenin amacı üyelerin IPTOP misyonunu gerçekleştirmelerine yardımcı olmaktır:

'... yaşlı insanlarla yüksek standartlarda fizyoterapi uygulamasını teşvik etmek'.

Bu Standartlar kimler için geçerlidir?

Bu Klinik Uygulama Standartları, yaşlı insanlarla çalışan fizyoterapistler tarafından kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Bunlar, uygulayıcının ülkesindeki fizyoterapi meslek kuruluşu tarafından yayınlanan mevcut standartların ve 2011 tarihli Dünya Fizyoterapi Standartları fizyoterapi uygulama kılavuzunun bir tamamlayıcısıdır ve bunların yerini almaz². Bu alandaki uzman klinik ağların gelişmekte olduğu veya henüz mevcut olmadığı ülkelerde yaşlı insanlarla çalışan fizyoterapistlere rehberlik etmesi amaçlanmıştır.

---

² DÜNYA FIZYOTERAPI BİRLİĞİ, 2011. *Fizyoterapi uygulama standartları: Kılavuz*. Londra: Dünya Fizyoterapi. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:
<https://world.physio/sites/default/files/2020-07/G-2011-Standards-practice.pdf>

Bu Standartların Kullanımı:

Bu Standartlar aşağıdaki şekillerde kullanılabilir:

- Yaşlı bir kişiyle klinik müdahale veya tedavi süresince fizyoterapist için bir rehber olarak [bu husus fizyoterapistin profesyonel davranışı ve değerlendirme, müdahale, tedavi ve eğitim becerilerinin sergilenmesi ile ilgilidir]
- Daha genç personele ve öğrencilere yaşlıların yönetimi hakkında eğitim verirken daha kıdemli personel için bir eğitim aracı olarak [bu husus fizyoterapist tarafından sergilenen bilgiyi içerir]
- Daha geniş bağlamlarda yaşlıların ihtiyaçlarını ve çıkarlarını desteklerken fizyoterapistler için bir rehber olarak [bu, yaşlı yetişkinlerin ihtiyaçlarını desteklemede savunuculuk ve davranış bilgisi ile ilgilidir]

Belge ayrıca fizyoterapistleri daha fazla rehberlik için WP tarafından üretilen bilgi kaynaklarına yönlendirmektedir.

Bu Standartların uygunsuz kullanımı

Bu Standartlar aşağıdaki şekillerde kullanılmak üzere tasarlanmamıştır:

- Fizyoterapist için hizmet standartları (etkili bir hizmet sunmada personel performansı veya yetkinlik beklentilerini netleştiren) veya eğitim standartları önermek. Bu, fizyoterapistin çalıştığı kurumun sorumluluğundadır ve fizyoterapistin çalıştığı ülkenin sağlık ve eğitim sistemlerine bağlıdır
- Yaşlı insanlarla çalışırken fizyoterapist için kabul edilebilir davranış ve bilgiye yönelik bir rehber olarak. Bu IPTOP Klinik Uygulama Standartları, fizyoterapistin çalıştığı ülkedeki uygulamalarını yöneten düzenleyici Davranış Kurallarından farklıdır.

IPTOP'un değerleri ve temel rolleri, Dünya Fizyoterapi ve Üye Kuruluşları tarafından gözetilen ilkelere dayanmaktadır:

Fizyoterapinin uluslararası sesi olarak Dünya Fizyoterapi'nin misyonu

- Mesleği uluslararası alanda birleştirmek
- Fizyoterapi ve fizyoterapistleri uluslararası alanda temsil etmek
- Yüksek standartlarda fizyoterapi uygulaması, eğitimi ve araştırmasını teşvik etmek

- Üye kuruluşlar, bölgeler, alt gruplar ve bunların üyeleri arasında iletişim ve bilgi alışverişini kolaylaştırmak
- Ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak
- Küresel sağlığın iyileştirilmesine katkıda bulunmak.

Yaşlı yetişkinlerle çalışan fizyoterapistleri temsil eden WP alt grubu olarak IPTOP, yaşlanmayı olumlu bir olay olarak görmektedir:

- Yaş, etkili, kanıta dayalı fizyoterapi yönetimi için bir engel teşkil etmemelidir
- İlerleyen yaş³ yaşlı bireyin fizyoterapi yönetimi ve gelecek planları hakkında kendi kararlarını verme hakkını ortadan kaldırmamalıdır.

Yaşlı insanların tanımı

Bu belgenin amaçları doğrultusunda DSÖ'nün yaşlı insan tanımı kullanılmıştır⁴. Bu, WP tarafından kullanılan tanımla tutarlıdır⁵. Yüksek kaynaklara sahip ülkelerde yaşlılık genellikle 60 veya 65 yaşında ücretli çalışmadan emekli olma ve emekli maaşı alma ile ilişkili olarak tanımlanır. Uzun ömürlülüğün artmasıyla birlikte bazı ülkeler 85 yaşın üzerindeki kişileri ayrı bir yaşlılar grubu olarak tanımlamaktadır. Daha kısa yaşam sürelerinin kaydedildiği düşük kaynaklara sahip ülkelerde, yaşlı insanlar 50 yaşın üzerindeki olarak tanımlanabilir.

DSÖ'nün Afrika'da Yaşlı Yetişkin Sağlığı ve Yaşlanma projesinin amacı doğrultusunda 50 yaş,

---

³ DÜNYA FIZYOTERAPİ, 2019. *Politika beyanı: Fizyoterapide hasta/müşteri hakları*. Londra: Dünya Fizyoterapi. [Erişim tarihi: 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://world.physio/policy/ps-patients-rights>

⁴ DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ, 2018. *Yaşlanma ve sağlık*. Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ageing-and-health>

⁵ DÜNYA FIZYOTERAPİ, 2019. *Politika beyanı: Yaşlı insanlar için fizik tedavi hizmetleri*. Londra: Dünya Fizyoterapi. [Erişim tarihi: 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://world.physio/policy/ps-older-people>

yaşlı insan tanımı olarak kabul edilmiştir⁶. Buna ek olarak, Dünya Ekonomik Forumu yaşlılığı, insanların yaşamak için kalan ortalama yıl sayısına bakan "ileriye dönük yaş" adı verilen yeni bir ölçütü tanımlamıştır. Bu tanım, belirli bir ülkede yaşlı olmanın, insanların yaşamak için ortalama 15 yılı kaldığında başladığını belirtmektedir⁷.

Yaşlı insanlar, kronolojik, biyolojik ve psikolojik yaş, sosyal rol ve üretkenlikteki değişiklikler ve işlevsel yetenek ve performanslardaki değişiklikler gibi bir dizi özelliğe göre tanımlanır.

IPTOP, başlığındaki 'yaşlı insanlar' referansı ile tutarlılık sağlamak amacıyla, bu belgede *yaşlı yetişkin, kişi veya insanlar* terimini kullanacaktır. Bununla birlikte, yukarıdaki tanım göz önüne alındığında ve uluslararası üyeliğinin bilincinde olarak IPTOP, yaşlı insanları tanımlamak için farklı kuruluşlar tarafından farklı kelime ve terimlerin kullanılacağını kabul etmektedir. Örneğin, 'yaşlanan yetişkinler' terimi, 50 yaşından itibaren geçiş döneminde olanları kapsarken, 'yaşlı yetişkinler' veya 'yaşlı insanlar' terimi, kişinin zaten yaşlılığa girdiğini ima eder.

Harekete geçme ihtiyacı

Dünya Sağlık Örgütü, 2020 yılında 60 yaş ve üzeri küresel nüfusun 1 milyardan biraz fazla olduğunu ve bunun 7,8 milyarlık dünya nüfusunun %13,5'ini temsil ettiğini belirtmiştir. Bu sayı 1980 yılına göre (382 milyon) 2,5 kat daha fazladır ve 2050 yılına kadar yaklaşık 2,1 milyara ulaşacağı tahmin edilmektedir⁸. Yaşlanan nüfusun büyüklüğü, Dünya Sağlık Örgütü'nün 2021'den itibaren dört temel eylemle on yıllık sağlıklı yaşlanma dönemi ilan etmesine yol açmıştır:

---

⁶ KOWAL, P.R., CHALAPATI RAO, P.V. ve MATHERS, C. 2003. *Sahra Altı Afrika'da Yaşlanmaya İlişkin Minimum Veri Seti: DSÖ Çalıştay Raporu*. Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü.

⁷ DÜNYA EKONOMİK FORUMU, 2015. *Yaşlılık nedir?* Cenevre: Dünya Ekonomik Forumu. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://www.weforum.org/agenda/2015/04/what-is-old-age/>

⁸ DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ, 2020. *Sağlıklı yaşlanma on yılı: temel rapor*. Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü. [Erişim tarihi 18 Ağustos 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://www.who.int/publications/i/item/9789240017900>

1. Yaşa ve yaşlanmaya karşı düşünme, hissetme ve davranma şeklimizi değiştirin
2. Toplumların yaşlı insanların yeteneklerini geliştirmesini sağlamak
3. Yaşlılara duyarlı, kişi merkezli entegre bakım ve temel sağlık hizmetleri sunmak
4. İhtiyacı olan yaşlılar için uzun süreli bakıma erişim sağlamak

Bu eylemler, ister bireylerle isterse yerel, ulusal veya uluslararası nüfus düzeyinde girdilerle çalışsın, yaşlı insanlarla çalışan fizyoterapistlerin çalışmalarını desteklemelidir.

Sağlığın sosyal belirleyicileri (SDOH), insanların doğdukları, büyüdükları, çalıştıkları, yaşadıkları ve yaşlandıkları koşullar ile günlük yaşam koşullarını şekillendiren daha geniş bir güçler ve sistemler bütünüdür. SDOH ile ilgili faktörlerin olumsuz bir şekilde deneyimlenmesi, yaşam süresi boyunca kötü sağlık ve artan morbidite ve mortalite yaşama riskini artırır. Yaşlı yetişkinler için SDOH faktörleri yalnızca sağlıklarını değil, aynı zamanda yaşlanma deneyimlerini, özellikle de bağımsız yaşama ve yerinde yaşlanma becerilerini önemli ölçüde etkileyebilir. Mahrumiyet bölgelerinde yaşayan bazı insanlar, varlıklı bölgelerdeki insanlara göre 10-15 yıl önce çoklu sağlık sorunlarına sahip olabilir⁹. Ayrıca SDOH faktörleriyle ilgili sorunlar yaşayan kişilerde uzun süreli (veya kronik) hastalıkların ve çoklu hastalıkların görülme sıklığı artmaktadır⁷. Çoklu hastalıkların varlığı aynı zamanda yaşlanma, kırılma öncesi, kırılma ve mortalite ile de bağlantılıdır¹⁰. SDOH'dan daha fazla etkilenen belirli popülasyonlar vardır. Bunlar arasında, kendi ülkelerindeki diğer halklara

---

⁹ KINGS FONU. Tarih yok. Uzun vadeli koşullar ve çoklu hastalık. Londra: Kings Fund. [Erişim tarihi 3 Haziran 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://www.kingsfund.org.uk/projects/time-think-differently/trends-disease-and-disability-long-term-conditions-multi-morbidity>

¹⁰ HANLON, P., NICHOLL, B. I., JANI, B. D., LEE, D., McQUEENIE, R. ve MAIR, F. 2018. Orta yaşlı ve yaşlı yetişkinlerde kırılma ve kırılma öncesi durum ve bunun multimorbidite ve mortalite ile ilişkisi: 493 737 UK Biobank katılımcısının prospektif bir analizi. *Lancet Halk Sağlığı*. 3 (7): e323-e332. [Erişim tarihi: 3 Haziran 2021]. Available from: [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(18\)30091-4](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(18)30091-4).

kıyasla daha yüksek ölüm oranına, daha düşük yaşam beklentisine ve daha yüksek engellilik oranlarına sahip olabilen birçok Yerli Halk bulunmaktadır¹¹ .

Öğrenme güçlüğü olan kişiler, bireysel engellerine ve koşullarına bağlı olarak farklı oranlarda yaşlanabilirler; kronolojik yaşları fizyolojik yaşlarını temsil etmez veya güvenilir bir gösterge ya da yaşa bağlı ihtiyaçlar değildir¹² . Ayrıca Down Sendromu ile yaşayan kişilerde bunama görülme olasılığı daha yüksektir; Down Sendromlu kişilerin %60'ından fazlası 60 yaşından önce Alzheimer hastalığına yakalanmaktadır¹³ .

Fizyoterapistler, yaşlı yetişkinlerin yaşam kalitesini artırmada benzersiz bir katkıya sahiptir. Bu nedenle, yaşlı yetişkinlerle çalışan fizyoterapistler şunları yapmalıdır:

- Sağlığın geliştirilmesi ve yaşlı yetişkinlerin fizyolojik yaşlanmanın işlev üzerindeki etkileriyle yaşamalarını sağlayan ve sağlıklı bir yaşlılık vizyonunu teşvik eden faaliyetler konusunda yetenekli olmak
- Bireylerin yaşam kalitesini artırmak için işlevsel beceriyi optimize etmek ve yaşlılıkta önleyici müdahalelere katılımı mümkün olduğunca uzun süre teşvik etmek
- Yaşlanma süreci ve farklı vücut sistemlerindeki yaşa bağlı değişiklikler hakkında iyi bir anlayışa sahip olmak
- Yaşlanmada yaygın olarak görülen patolojik durumlarla birlikte gelişen semptomların iyileştirilmesinde kilit bir role sahiptir
- Uzun süreli bakım ortamlarında işlev ve yaşam kalitesini optimize edin

---

¹¹ AVUSTRALYA HÜKÜMETİ. 2018. *Bir bakışta Yaşlı Avustralya* Avustralya Hükümeti: Canberra.

[Erişim tarihi 28 Mayıs 2021] Erişim adresi:

<https://www.aihw.gov.au/reports/older-people/older-australia-at-a-glance/contents/diverse-groups-of-older-australians/aboriginal-and-torres-strait-islander-people>

¹² ÖĞRENME ENGELLİ İNSANLAR İÇİN VAKIF. 2021. *Yaşlanma*. [Erişim tarihi 15 Haziran 2021]. Erişim

adres: <https://www.learningdisabilities.org.uk/learning-disabilities/a-to-z/a/ageingundation-for-People-with-Learning-Disabilities>

¹³ BALLARD, C., MOBLEY, W., HARDY, J., WILLIAMS, G. ve CORBETT, A. 2016. Down Sendromunda Demans. *The Lancet Neurology*, 15 (6): 622-636.

- Fizyoterapistin inanç ve değerleriyle çelişse bile, birlikte çalıştıkları yaşlı yetişkin nüfusun kültürel çeşitliliğini ve inançlarını kabul etmek ve bunlarla çalışmak
- Araştırma, eğitim ve etik hususlar tarafından desteklenen yüksek standartlarda fizyoterapi klinik uygulamasını teşvik etmek ve bunun için çaba göstermek
- Pozitif yaşlanmanın elçileri olmak; olumlu bir yaşlanma deneyimini teşvik etmek, yaşlanmaya ilişkin olumsuz stereotipleri çürütmek ve fizyoterapi ortamında yaşçı olmayan iletişimi benimsemek.

Fizyoterapistler, yaşlı kişiyi uygulamalarının merkezine koyarak kişi merkezli bir bakım çerçevesinde çalışacaklardır. Gelecek için hedefleri ve istekleri de dahil olmak üzere her bireyin kendine özgü kimliğine saygı duyacaklardır.

Bu nedenle, fizyoterapistler

- Yaşlıları ve onların ihtiyaçlarını uygulamalarının ve karar alma süreçlerinin merkezine koymak
- Yaşlı kişi, ailesi ve bakıcıları, daha geniş toplum ve bakım sürecine dahil olan diğer sağlık profesyonelleri dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere ilgili tüm tarafların katkılarına saygı gösterin.
- Bireyler için en yüksek kalitede hizmetleri anlamak ve sağlamak amacıyla fizyoterapistler ve diğer profesyonel meslektaşları ve yaşlı yetişkinlerin yönetiminde yer alan kişilerle iletişim kurmak
- En iyi kanıta dayalı müdahaleleri kullanarak her türlü sağlık ve sosyal hizmete eşit erişim sağlamak için yaşlı yetişkinlere yönelik hizmetlerin tasarlanmasında kilit rol oynamak
- Bireyin iyileşme veya hedefe ulaşma hızı üzerindeki yaşlanma sürecini göz önünde bulundurun, ayrıca yaşlı insanların altta yatan mevcut patolojiler nedeniyle değerlendirme veya tedaviler için daha fazla zamana ihtiyaç duyabileceğinin farkında olun
- Yaşlıların savunuculuğu ve politikaları için aktif bir rol üstlenmek ve ulusal veya yerel hükümetle yaşlılara yönelik hizmetleri teşvik etmek için çalışmak
- Aktif ve sağlıklı yaşlanma bilincinin artırılmasında ve uzun vadeli hastalıkların önlenmesinde kilit rol oynamak.

- Yaşlı yetişkinlerin yaşamlarının sonuna geldiklerinde veya palyatif bakım aşamasındayken ihtiyaçlarını göz önünde bulundurun.

Bu belgede **birey** terimi, başka bir terminoloji kullanan doğrudan bir alıntı kullanılmadığı sürece, fizyoterapi hizmetlerinden yararlanabilecek yaşlı kişi veya yaşlı yetişkin gruplarını ifade etmek için genel bir terim olarak kullanılmaktadır. Bu belgede 'birey' terimi **hasta**, **müşteri** veya **hizmet kullanıcısı** olarak adlandırılabilir kişiler de kapsamaktadır.

Yaşlı insanlarla çalışan fizyoterapistin becerisi, karmaşıklığı ve multimorbiditeyi yönetmeyi içerir. Fizyoterapist, yaşlanan vücuttaki çoklu değişiklikleri ve sağlığın biyopsikososyal yönlerinin bileşenlerini yönetmelidir. Bu durum, genel bir karmaşıklık seviyesiyle sonuçlanır ve yaşlı bireyi yönetmenin, bir sevkte belirtilen tek bir sorun olsa bile genellikle izole bir sorunla ilgili olmadığı kabul edilmesini gerektirir.

Bu belgede, muayene veya değerlendirmeyi takiben **uygulama**, iletişim ve eğitim teknikleri ile terapötik veya rehabilitasyon stratejisinin seçimini ifade eder.

Değerlendirme (tanıya götüren), komorbiditeleri ve yaşlanmayla ilgili benzersiz biyo-psiko-sosyal faktörleri hesaba katması gereken değerlendirmenin doruk noktasını ifade eder.

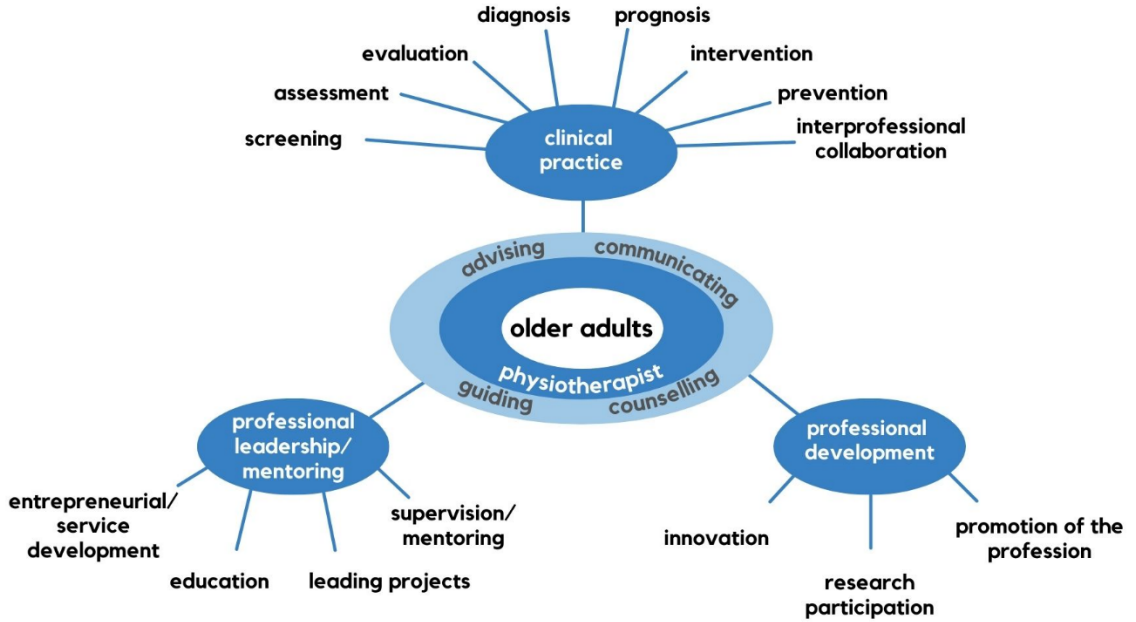
Hem uygulama hem de değerlendirme, etkileyen çevresel faktörleri, örneğin kişinin bulunduğu yeri dikkate alacaktır, çünkü bu, uygulamanın ne, nasıl ve neden sunulduğunu önemli ölçüde etkileyebilir.

IPTOP Klinik Uygulama Standartları çerçevesi, yaşlı yetişkinlerle çalışan bir fizyoterapistin birbiriyle ilişkili üç temel rolüne odaklanmaktadır (Şekil 1):

1. **Klinik uygulama** - tarama, değerlendirme, teşhis, prognoz, müdahale, önleme ve profesyonel işbirliğini içerir (tanımlar hem tanımların özeti bölümünde hem de uygulamanın ölçüleceği tanımlar ve standartlarla birlikte tam olarak verilmiştir)
2. **Mesleki gelişim** - yenilik, ileri eğitime araştırma katılımı ve mesleğin tanıtımını içerir (yalnızca tanımlar)

3. **Profesyonel liderlik ve mentorluk** - eğitim, lider projeler (yenilikçi veya teknoloji konseptleri) ve girişimcilik ve hizmet geliştirme çalışmalarını içerir (yalnızca tanımlar).

Temel roller 2 ve 3, fizyoterapistin uygulama yaptığı ülkedeki yönetmeliklere ve sistemlere göre farklı şekilde uygulanır, bu nedenle yalnızca bir tanım verilmiştir. Yaşlı yetişkin, çerçevenin merkezinde yer almaya devam etmektedir ve iletişim, fizyoterapistlerin bilgi, beceri ve etik davranışlarını göstermelerini sağlayan tüm uygulama alanlarında kilit bir unsurdur.

Şekil 1: IPTOP Klinik Uygulama Standartları modeli

Tanımların bir özeti

1: Klinik uygulama

Tarama

Tarama, fizyoterapistin bireyin bir fizyoterapist tarafından muayene veya değerlendirmeden ve müdahaleden veya tedaviden fayda görüp görmeyeceğini sistematik olarak değerlendirdiği, rızaya dayalı kısa bir süreçtir

Ayrıntılar için sayfa 15'e bakın.

Sınav veya değerlendirme

Fizyoterapist tarafından gerçekleştirilen ve bir fizyoterapi teşhisine ve/veya yaşlı bireyin bütünsel ihtiyaçlarının anlaşılmasına yol açan kapsamlı ve spesifik bir test sürecidir. Bu, başka bir pratisyene sevk ile sonuçlanabilir. Değerlendirmenin üç bileşeni vardır: Bireyin geçmişi, sistem incelemeleri, testler ve sonuç ölçümleri.

Bu belge boyunca değerlendirme terimini kullanacağız

Ayrıntılar için sayfa 16'ya bakın.

Değerlendirme

Fizyoterapistin değerlendirme sırasında toplanan verilere dayanarak klinik yargılarda bulunduğu dinamik bir süreçtir. Hedefe ulaşma yolunda ilerlemeyi veya yönetim planında değişiklik ve modifikasyon ihtiyacını belirlemek için sonuçları değerlendirmek amacıyla zaman içinde yeniden muayene gerektiren bir süreçtir.

Ayrıntılar için sayfa 23'e bakın.

Teşhis

Değerlendirmeden doğan ve klinik muhakeme sürecinin sonucunu temsil eden bir süreçtir. Hareket disfonksiyonu terimleriyle ifade edilebilir veya bozukluk kategorilerini, fonksiyonel sınırlamaları, yetenekleri, engelleri veya sendromları kapsayabilir.

Ayrıntılar için sayfa 24'e bakın.

Prognoz (Yönetim Planı dahil)

Prognoz, fizyoterapist tarafından ulaşılabilecek tahmini optimal fonksiyon seviyesinin ve bu seviyeye ulaşmak için gereken sürenin belirlenmesidir.

Plan, öngörülen hedefleri ve beklenen sonuçları, öngörülen optimal iyileşme düzeyini, kullanılacak spesifik müdahaleleri ve hedeflere ve sonuçlara ulaşmak için gereken müdahalelerin önerilen süresini ve sıklığını belirten ifadeleri içerir. Genel yönetim planı aynı zamanda öngörülen taburcu planını da içerir.

Ayrıntılar için sayfa 25'e bakın.

Müdahale veya tedavi

Fizyoterapistin bireyle ve uygun olduğunda bireyin yönetiminde yer alan diğer kişilerle çeşitli fizyoterapi prosedürleri ve teknikleri kullanarak amaçlı etkileşimidir. Durumda değişiklik yaratmak için bunlar terapötik egzersizler ve fiziksel aktiviteler; öz bakım ve ev yönetiminde

fonksiyonel eğitim; iş, toplum ve boş zaman entegrasyonu veya yeniden entegrasyonda fonksiyonel eğitim; manuel terapi teknikleri; reçete, uygulama ve uygun olduğunda cihaz ve ekipman imalatı; hava yolu temizleme teknikleri; integumenter onarım ve koruma teknikleri; elektroterapötik modaliteler; fiziksel ajanlar ve mekanik modaliteler ve ayrıca teknoloji ve telerehabilitasyon^{14,15, 16, 17} önleme, değerlendirme, müdahale, destek, tavsiye ve eğitim için. Bir hizmet sunumu sırasında Fizyoterapist tarafından bir hastaya/müşteriye sağlanan tüm müdahalelerin toplamıdır.

Bu belge boyunca müdahale terimini kullanacağız

Ayrıntılar için sayfa 26'ya bakın.

Önleme

(1) optimal işlevsel kapasiteye ulaşma ve bu kapasiteyi geri kazanma; (2) bozuklukları, işlevsel sınırlamaları ve engelleri en aza indirme; (3) sağlığı koruma (böylece bozulmayı veya gelecekteki hastalıkları önleme); (4) bağımsız işlevi geliştirmek için uygun çevresel uyarlamalar oluşturma ve (5) sağlıklı yaşlanma için uygun halk sağlığı mesajlarını teşvik etmeye yönelik faaliyetlerdir.

Ayrıntılar için sayfa 29'a bakın.

¹⁴ PIAU, A., CAMPO, E., RUMEAU, P., VELLAS, B. ve NOURHASHEMI, F. 2014. Yaşlanan toplum ve geronteknoloji: bağımsız yaşam için bir çözüm mü? *Beslenme, Sağlık ve Yaşlanma Dergisi*.

18(1):97-112. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Erişim adresi:

<https://doi.org/10.1007/s12603-013-0356-5>

¹⁵ HALICKA., K. 2019. Geronteknoloji - yaşlı yetişkinlerin yaşam kalitesini artıran seçilmiş bir teknolojinin değerlendirilmesi. *Üretim ve Hizmetlerde Mühendislik Yönetimi*, 11 (2):43-51. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir: <https://doi.org/10.2478/emj-2019-0010>

¹⁶ SERON, P., OLIVEROS, M. J., FUENTES-ASPE, R. ve GUTIÉRREZ-ARIAS, R. 2020. Fizik tedavide telerehabilitasyonun etkinliği: Hızlı yanıtlara ihtiyaç duyulan bir zamanda genel bir bakış için bir protokol. *Medwave*, 20 (7), e7970. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://doi.org/10.5867/medwave.2020.07.7970>

¹⁷ PRVU BETTGER, J. ve RESNIK, L.J. 2020. COVID-19 Çağında Telerehabilitasyon: Sağlık Sistemi Araştırmalarını Öğrenmek İçin Bir Fırsat *Physical Therapy*, 100 (11) :1913-1916. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021] Erişim adresi: <https://doi.org/10.1093/ptj/pzaa151>

Meslekler arası işbirliği

Yaşlanan bireyin durumunun kalitesini korumayı veya iyileştirmeyi amaçlayan müdahalelerde sürekliliği sağlamak için diğer hizmet sağlayıcılar arasında yönetim, bilgi paylaşımı, yayma ve tavsiyelerin koordinasyonudur.

Ayrıntılar için sayfa 31'e bakın.

2: Mesleki gelişim

İnovasyon

Fizyoterapistin fizyoterapi alanının gelişimine ve iyileştirilmesine katkıda bulunduğu süreç, ancak daha spesifik olarak, en iyi uygulama yoluyla kalite, etkinlik ve verimlilik iyileştirmelerinin tanıtılmasını / uygulanmasını sağlamak için yaşlı insanlarla fizyoterapi uygulamasına katkıda bulunur. Bu, varsa, teknoloji ve rehabilitasyon sistemlerindeki yenilikleri de içerebilir (giyilebilir teknolojiler, telerehabilitasyon, sanal sistemler ve robotik vb.)^{11, 12, 13, 14}

Araştırma katılımı

Fizyoterapistin yaşlı insanlar ve aktif yaşlanma alanındaki araştırmaların hazırlanmasına veya uygulanmasına katıldığı süreç. Bu, erişilebilir olmalı ve klinik uygulama ve sağlığın geliştirilmesi kapsamında kullanılmalıdır.

Mesleğin tanıtımı

Fizyoterapistin, yaşlı insanlarla fizyoterapinin faydalarını ana hatlarıyla belirtmek için mesleğini başkalarına tanıttığı süreç.

Sürekli mesleki gelişim (CPD)

Fizyoterapistlerin bilgilerini, uzmanlıklarını ve yeterliliklerini sürdürdükleri, geliştirdikleri ve genişlettikleri ve mesleki yaşamları boyunca gerekli olan kişisel ve mesleki nitelikleri geliştirdikleri süreç.

3: Profesyonel liderlik ve mentorluk

Süpervizyon ve mentorluk

Yaşlı insanlarla çalışma konusunda uzmanlaşmış bir fizyoterapistin bilgi ve becerilerini diğerlerini, örneğin genç personeli, öğrencileri izlemek, yönlendirmek, onlara danışmanlık yapmak ve tavsiyelerde bulunmak için kullanması, böylece yaşlı insanların yönetiminde profesyonel olarak ve bir fizyoterapist olarak kişisel gelişimlerine yardımcı olması.

Süpervizyon aynı zamanda 'mesleki deneyimdeki boşluğu doldurmaya yardımcı olarak hasta bakımının terapistin deneyimsizliğinden olumsuz etkilenmemesini sağlar'¹⁸ .

Eğitim

Kurumsal, endüstriyel, mesleki, akut ortamlar, birinci basamak sağlık hizmetleri ve toplum ortamları gibi klinik ortamlarda ve eğitim alanlarında öğrenme deneyimlerinin sunulması, değerlendirilmesi ve değerlendirilmesi. Eğitim; değerlendirme, tanı, prognoz/bakım planı ve önleme, sağlığı geliştirme ve sağlıklı yaşam programları dahil olmak üzere müdahalelerden oluşan yaşlı yetişkin yönetiminin tüm yönlerini bilgilendirir. Bir fizyoterapistin, yaşlı insanların yönetimi bağlamında fizyoterapiyi daha iyi anlamak için meslektaşlarının ve diğer sağlık profesyonellerinin karar verme ve mesleki gelişimine katkıda bulunmak için bilgi ve deneyimlerini paylaştığı yer. Eğitim ayrıca toplumu normal yaşlanma süreci, aktif ve sağlıklı yaşlanma, kronik hastalıkların önlenmesi ve yaşlı bireylerin refahını teşvik etmede nesiller arası bir bakış açısı hakkında bilinçlendirmek için kilit bir rol üstlenmeyi de içerecektir.

Öncü projeler

Fizyoterapistin yenilikçi ve teknolojik sistemleri yönetme uzmanlığı^{11,12,13,14} ve yaşlılar için mesleği ve fizyoterapiyi teşvik eden projeler. Süreç, proje planlama, uygulama, değerlendirme, değişiklikler (değerlendirme tarafından önerilmişse) ve yaygınlaştırma aşamalarını içerir.

Girişimcilik / hizmet geliştirme

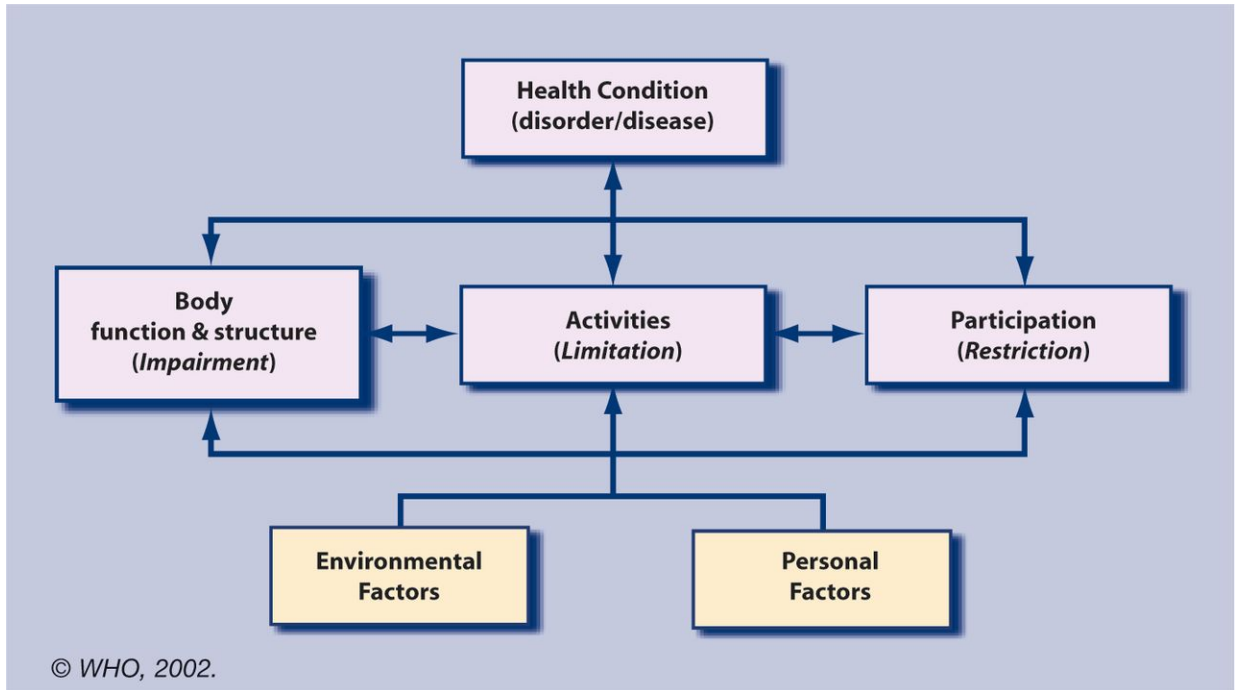
Yaşlılara yönelik 'pazarlanabilir' hizmetlerle ilgili gelişmelerin ve fırsatların, özellikle de yenilikçi teknolojilerin tanımlanması ve kullanılması dahil edilebilir. Bu tür gelişmelerin amacı, hizmetleri daha sürdürülebilir ve uygun maliyetli hale getirmek olduğundan, fizyoterapistler tüm gelişmeleri iş ahlakına uygun bir şekilde ve dürüstlikle destekleyecektir.

¹⁸ SNOWDON, D.A., COOKE. S., LAWLER, K., SCROGGIE, G., WILLIAMS, K. ve TAYLOR, N.F. 2020.

Fizyoterapistler mesleki beceri gelişimine odaklanmak için klinik denetimi tercih ediyor: nitel bir çalışma. Fizyoterapi Kanada. 72(3):249-57.

Tanım, açıklama ve standartlar

IPTOP, Dünya Sağlık Örgütü'nün İşlevsellik, Engellilik ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması (ICF)¹⁹ modelinin yaşlılarla uygulama için bir çerçeve olarak kullanılmasını önermektedir. Biyo-psiko-sosyal yaklaşım, sağlık profesyonellerinin sağlık koşullarının sayısı ve türüne bakılmaksızın bireyin işlevselliğini göz önünde bulundurmasını ve tarama, değerlendirme, hedef belirleme ve tedavi planlamasına rehberlik etmesini sağlar (Şekil 2). ICF çerçevesi, işlevselliği çevresel ve kişisel faktörler bağlamında ele alır. İşlevsellik düzeyine engel ya da kolaylaştırıcı olarak etki eden çevresel faktörlere örnek olarak aile ve bakıcıların tutumları, kişisel desteğin mevcudiyeti, ilaçlar ve fiziksel çevre verilebilir. Eğitim düzeyi, motivasyon veya özgüven gibi kişisel faktörler ICF modelinde kabul edilmekle birlikte sınıflandırılmamıştır²⁰.

²⁰ MITTRACH, R., GRILL, E., WALCHNER-BONJEAN, M., SCHEURINGER, M., BOLDT, C., HEBER, E. ve STUCKI, G. 2008. Fizyoterapi müdahalelerinin hedefleri Uluslararası İşlevsellik, Engellilik ve Sağlık Sınıflandırması kullanılarak tanımlanabilir. *Fizyoterapi*, 94: 150 - 157. [Erişim tarihi: 28 Mayıs 2021]. Şu adresten erişilebilir: <https://doi.org/10.1016/j.physio.2007.08.006>

Şekil 2: ICF çerçevesinin bileşenleri arasındaki etkileşimler.

Tarama

Tanım:

Tarama, fizyoterapistin bireyin bir fizyoterapist tarafından muayene/değerlendirme ve müdahale/tedaviden fayda görüp görmeyeceğini sistematik olarak değerlendirdiği, rızaya dayalı kısa bir süreçtir.

Not: Tarama, tüm ülkelerde fizyoterapistler tarafından sağlanan bir hizmet değildir ve bir triyaj rolünün veya bir fizyoterapistin durumlarının ciddiyetine göre hastaların tedavilerinin önceliğini belirlediği bir sürecin parçası olarak düşünülebilir.

Kişi fizyoterapi hizmetleri için kendi kendine başvurmuş veya başka bir profesyonel tarafından yönlendirilmiş olabilir.

Açıklama:

Aşağıdakileri içerir:

- Fizyoterapist, farklı kaynaklardan elde edilen bilgileri kullanarak kısa bir değerlendirme yapar. Örneğin, hastalık inancı ve sağlığı geliştirme müdahaleleri hakkında bir tartışma da dahil olmak üzere bireyi (yüz yüze veya elektronik yollarla) sorgulayabilir
- Araştırma literatüründe sağlanan veya önerilen ve hizmete uygun özel bir tarama kontrol listesi kullanmayı tercih edebilirler
- Diğer sağlık mesleklerine sevki belirlemek için disiplinler arası bir tarama sürecini tamamlayabilirler
- Uzun süreli bakım gereksinimi gibi uygun bakım modelini değerlendirmek için tarama yapabilirler^{21,22}

²¹ DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ AVRUPA TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ MERKEZİ, 2018. *DSÖ Avrupa Bölgesi'nde yaşlılara yönelik uzun süreli bakım hizmetlerinin entegrasyonunda sıçrama: doğru ve hızlı bir şekilde. Yaşlılar için sağlık ve sosyal hizmetlerin entegre sunumu çalıştay (Toplantı Raporu) 11-13 Aralık 2018, Almatı, Kazakistan* Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü.

²² DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ AVRUPA TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ MERKEZİ, 2017. *Temel Sağlık Hizmetleri Danışma Grubu Birinci Toplantı Raporu*. Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/363604/phcag-report-2017-eng.pdf

<ul style="list-style-type: none"> ● Fizyoterapi taramasının bulgularının mevcut olması halinde bireyle tartışılması ve talebin bir yönlendirme süreci aracılığıyla yapılmış olması halinde, fizyoterapistin çalıştığı ülkedeki uygulamalarını düzenleyen Davranış Kurallarına uygun olarak bulguların yönlendiren profesyonel veya diğer uygun kişilerle tartışılması	
<p>Standartlar:</p> <p>Fizyoterapist yaşlı kişiyi tarar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Taramayı yürütmek ve toplanan bilgileri ilgili diğer kişilerle paylaşmak için onay alır ● Bireyin mevcut sorunları, işlevsel sınırlamaları ve ihtiyaç duyulan destek gibi ilişkili çevresel faktörlere ilişkin uygun bilgileri toplar ● Muhtemelen başka bir işlevsel tarama aracıyla desteklenmiş, ideal olarak yaşlı kişilerle kullanım ve fizik muayene için onaylanmış bir tarama kontrol listesi kullanmayı seçebilir ● Sunum şekillerini belirlemek ve herhangi bir anormalliği tanımak için bilgileri semptom ve bulgular halinde düzenler ● 'Kırmızı bayrakları' tespit etmek için ilgili sorular sorar ve tespit edilirse, örneğin daha fazla araştırma için ileri sevk gibi uygun şekilde yanıt verir ● Daha fazla fizyoterapi girdisi ihtiyacına ilişkin bir sonuca varır ● Taramanın sonuçları hakkında bireyi bilgilendirir, olası sonraki adımlar hakkında tavsiyede bulunur, faydaları, potansiyel dezavantajları ve beklenen müdahale süresini açıklar ● Gerekliğinde diğer profesyonelleri bilgilendirir ve onlardan zamanında tavsiye ister ● Yaşlılara ilişkin en iyi kanıtlarla tarama sürecini destekler ● Dokümantasyonun, profesyonel ve hizmet politikası yönergeleri doğrultusunda taramayı gerçekleştiren Fizyoterapist tarafından tarihlendirilmesini ve uygun şekilde onaylanmasını sağlar.	

Değerlendirme	
Tanım:	D e ğ

Fizyoterapist tarafından gerçekleştirilen ve tanısal bir sınıflandırmaya veya uygun olduğu takdirde başka bir pratisyene yönlendirmeye yol açan kapsamlı ve spesifik bir test sürecidir. Değerlendirmenin üç bileşeni vardır:
Bireyin geçmişi; sistemlerin gözden geçirilmesi; testler ve ölçümler.

e
r
l
e
n
d
i
r
m
e

Açıklama:

Aşağıdakileri içerir:

- Bireyin kendi rızasıyla²³ kendisinden ve diğer ilgili kaynaklardan bir öykü alarak değerlendirilmesi
- Kardiyovasküler, pulmoner, kas-iskelet, nöromusküler ve integumenter sistem taramalarını ve iletişim, duygusal durum, biliş, dil ve öğrenme stiline incelenmesini içerebilecek sistem incelemelerini gerçekleştirerek bireyin değerlendirilmesi
- Kültürel olarak ve yaşa uygun testler ve ölçümler seçerek ve uygulayarak bireyin değerlendirilmesi
- Biyopsikososyal model için parametrelerin değerlendirilmesi (yaşam kalitesi, depresyon, sosyal durum, sosyal izolasyon ve yalnızlık gibi)
- Yaşlı birey için geçerli, güvenilir ve uygun olan kullanılacak spesifik test ve ölçümleri belirlemek için kanıta dayalı karar verme gibi hipotetik-tümdengelim stratejilerini kullanın.
- Birey hakkındaki ilk bulgulardan (geçmiş ve sistem incelemesi) potansiyel tanıların veya eylemlerin kısa bir listesini formüle edin
- Geriatrik sendromların ve kırılganlığın varlığını tanımlamak ve bu klinik özelliklerin spesifik değerlendirmesini yapmak

²³ DÜNYA FİZYOTERAPİ, 2019. *Politika beyanı: Bilgilendirilmiş onam*. Londra: Dünya Fizyoterapi. [Erişim tarihi: 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir: <https://world.physio/policy/ps-consent>

- Özellikle kişinin zayıf olduğu durumlarda, seçilen test ve ölçüm sayısını azaltan spesifik testler ve ölçümler gerçekleştirin
- Testler ve ölçümler aşağıdakileri içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir
  - Aerobik kapasite/dayanıklılık
  - Antropometrik özellikler
  - Uyarılma, dikkat ve biliş
  - Yardımcı teknoloji ve uyarlanabilir cihazlar
  - Dolaşım (arteriyel, venöz, lenfatik)
  - Kraniyal ve periferik sinir bütünlüğü
  - Çevre, ev ve iş (iş/okul/oyun) erişimi ve engelleri
  - Ergonomi ve vücut mekaniği
  - Düşme ve düşme riski (İçsel ve dışsal faktörlerin belirlenmesi)
  - Yürüyüş, lokomasyon ve denge
  - Doku bütünlüğü
  - Eklem bütünlüğü, esneklik ve hareket açıklığı
  - Motor kontrol ve motor öğrenme
  - Kas performansı
  - Günlük Yaşam Aktiviteleri (ADL) dahil olmak üzere ortotik, koruyucu ve yardımcı teknolojiler
  - Ağrı
  - Sedanter davranışların değerlendirilmesi dahil fiziksel aktivite seviyeleri
  - Duruş
  - Protez gereksinimleri
  - Refleks bütünlüğü
  - Sarkopeni
  - Öz bakım ve ev yönetimi
  - Duyusal ve propriyoseptif bütünlük
  - Uyku kalitesi
  - Havalandırma ve solunum/gaz değişimi
  - Vestibüler fonksiyon

- İş (iş/okul/oyun), toplum ve boş zaman entegrasyonu veya yeniden entegrasyon

Standartlar

Fizyoterapist:

Devam etmek için onay alındıktan sonra, yaşlı kişinin ve bireyin tüm kararların merkezinde olmasını sağlayarak, geçmişi alarak, sistemleri gözden geçirerek ve seçilen testleri ve ölçümleri uygulayarak değerlendirmeye başlar

Yaşlı bireyin geçmişini alır, bu aşağıdaki verilerin elde edilmesini içerebilir:

- Genel demografik bilgiler (yaş, cinsiyet, ırk/etnik köken, ana dil, eğitim)
- Sosyal geçmiş (kültürel inançlar ve davranışlar, aile ve bakıcı kaynakları, sosyal etkileşimler/faaliyetler/destek sistemleri)
- İstihdam - İş / Meslek (mevcut ve önceki iş, toplum ve boş zaman eylemleri veya faaliyetleri)
- Yaşam ortamı (ev, toplum özellikleri, cihazlar ve ekipman, öngörülen taburcu yeri)
- Genel sağlık durumu - öz bildirim, aile bildirimi, bakıcı bildirimi (genel sağlık algısı, fiziksel işlev, psikolojik işlev, rol işlevi, sosyal işlev)
- Sosyal/sağlık uygulamaları (davranışsal ve sağlık riskleri, fiziksel uygunluk düzeyi)
- Aile geçmişi (ailesel sağlık riskleri)
- Tıbbi/cerrahi öykü (kardiyovasküler, bilişsel, endokrin/metabolik, gastrointestinal, jinekolojik, integumenter, kas-iskelet, nöromusküler, obstetrik, psikolojik, pulmoner, önceki hastaneye yatışlar, önceki ameliyatlar, önceden var olan tıbbi ve sağlıkla ilgili diğer durumlar)
- Mevcut durumlar/şikayetler (fizyoterapist hizmeti almaya neden olan endişeler, mevcut terapötik müdahaleler, yaralanma veya hastalık mekanizmaları, semptomların başlangıcı ve paterni, terapötik müdahaleler için beklentiler ve hedefler, mevcut klinik duruma duygusal tepki, başlıca şikayetlerin daha önce ortaya çıkması, önceki terapötik müdahaleler)
- Fonksiyonel durum ve aktivite seviyesi (günlük yaşam aktiviteleri ve fiziksel aktivite seviyeleri dahil olmak üzere öz bakım ve ev yönetiminde mevcut ve önceki fonksiyonel durum)

- İlaçlar (mevcut durum için ilaçlar, mevcut durum için daha önce alınan ilaçlar, diğer durumlar için ilaçlar). Uyumu ve ilaç alımındaki zorlukları ölçün.
- Diğer klinik testler (laboratuvar ve tanısal testler, mevcut kayıtların gözden geçirilmesi, diğer klinik bulguların gözden geçirilmesi)

Fizyoterapistin, bilgileri doğrulamak ve ek bilgi sağlamak için aile üyeleri veya diğer bakıcılarla izin alarak irtibat kurması gerekebilir.

Aşağıdaki sistemlerin kısa değerlendirmesini içerebilecek hızlı bir sistem incelemesi

gerçekleştirir:

- Kardiyovasküler/pulmoner sistemler (kan basıncı, kalp atım hızı, solunum hızı ve ödem değerlendirmesi)
- Kas-iskelet sistemi (kaba hareket açıklığı, kaba kuvvet, kaba simetri, boy, kilo)
- Nöromusküler sistem (kaba koordineli hareketler, örneğin denge, hareket, transferler ve bir yerden başka bir yere hareketler arasında güvenli geçişler)
- Entegümenter sistem (herhangi bir yara oluşumunun varlığı, cilt rengi ve cilt bütünlüğü)

Sistem incelemesine bilişsel işlev, iletişim, davranışsal/duygusal durum, biliş, dil ve öğrenme stilinin değerlendirilmesi de dahildir.

Aşağıdakileri içerebilecek uygun testleri ve ölçümleri seçer ve uygular:

- Fonksiyonel aktiviteler ve standart testler sırasında aerobik kapasite/dayanıklılık değerlendirmesi; egzersiz veya aktivite sırasında kardiyovasküler belirti ve semptomlar; egzersiz veya aktivite sırasında pulmoner belirti ve sıkıntı semptomları
- Antropometrik özellikler vücut bileşiminin, vücut boyutlarının ve ödemin değerlendirilmesini içerebilir
- Uyarılma, dikkat ve biliş, uyarılmanın değerlendirilmesini içerebilir; dikkat; biliş; algılama iletişim; bilinç; yönelim; ve hatırlama
- Yardımcı teknolojiler ve uyarlanabilir cihazlar, cihaz ve ekipmanların değerlendirilmesini; bileşenleri; bozuklukların, işlevsel sınırlamaların, engellerin, faaliyet sınırlamalarının ve katılım kısıtlamalarının iyileştirilmesini ve güvenliği içerebilir
- Dolaşım (arteriyel, venöz, lenfatik) belirti, semptom ve pozisyonlara verilen fizyolojik yanıtların değerlendirilmesini içerebilir

- Kraniyal ve periferik sinir bütünlüğü, sinirlerin motor ve duyuşal dağılımının değerlendirilmesini; nöral provokasyona yanıtı; uyarılara yanıtı ve elektrofizyolojik testleri içerebilir
- Çevre, ev ve iş (iş/oyun/çalışma) engellerinin değerlendirilmesini içerebilir: Mevcut ve potansiyel engeller; ve fiziksel alan ve çevre
- Ergonomi ve vücut mekaniği, çalışma sırasındaki el becerisi ve koordinasyonun; çalışma sırasındaki işlevsel kapasitenin; çalışma sırasındaki güvenliğin; çalışma koşullarının özelliklerinin; çalışma araçlarının, cihazlarının, ekipmanlarının ve öz bakım, ev yönetimi, iş, toplum ve boş zaman sırasındaki vücut mekaniğinin değerlendirilmesini içerebilir (yardımcı, uyarlanabilir, ortez, protez, koruyucu ve destekleyici cihazlar ve ekipmanlarla birlikte veya bunlar olmadan)
- Yürüyüş, hareket ve denge, statik ve dinamik dengenin değerlendirilmesini; fonksiyonel aktiviteler sırasında dengeyi; cihaz veya ekipmanla ve cihaz veya ekipmanla fonksiyonel aktiviteler sırasında yürüyüş ve hareketi; ve düşme veya düşme riskine katkı dahil olmak üzere yürüyüş, hareket ve denge sırasında güvenliği içerebilir.
- Doku bütünlüğü, deride travma oluşturan veya travmayı hafifleten aktivitelerin, pozisyonların, duruşların, cihazların ve ekipmanların değerlendirilmesini; yanık; enfeksiyon belirtileri; yara ve yara izi özelliklerini içerebilir
- Eklem bütünlüğü ve hareketliliği
- Motor fonksiyon (motor kontrol ve motor öğrenme) aşığıdakilerin değerlendirilmesini içerebilir: el becerisi, koordinasyon ve çeviklik; el fonksiyonu; hareket kalıplarının kontrolü; ve istemli duruşlar

- Kas performansı; kas gücü, kütlesi, gücü ve dayanıklılığı ile kas gerginliğinin değerlendirilmesini içerebilir. Bu, sarkopeni taramasını da içerebilir²⁴²⁵.
- Ortez, koruyucu ve destekleyici cihazlar; bileşenlerin, hizalamanın ve uyumun değerlendirilmesini; fonksiyonel aktiviteler ve spora özgü aktiviteler sırasında kullanımı; bozuklukların, fonksiyonel sınırlamaların, engellerin, aktivite sınırlamalarının ve katılım kısıtlamalarının düzeltilmesini ve kullanım sırasında güvenliği içerebilir
- Ağrı; tip, yer ve şiddet (irritabilite, aralıklı/sürekli, kalite, patern, süre, zaman, neden); kroniklik; ağrı ve nosisepsiyonun değerlendirilmesini içerebilir
- Fiziksel aktivite seviyesi, fiziksel aktivitenin ve yorgunluk seviyelerinin kendi kendine değerlendirilmesini içerebilir. Fiziksel aktiviteyi izlemek ve ölçmek için giyilebilir teknoloji kullanılabilir.
- Postür, statik ve dinamik postüral hizalama ve pozisyonun değerlendirilmesini içerebilir
- Protez gereksinimleri, bileşenlerin, hizalamanın, uyumun ve protez bakım becerisinin değerlendirilmesini; fonksiyonel aktiviteler ve spora özgü aktiviteler sırasında kullanımı; bozuklukların, fonksiyonel sınırlamaların, engellerin, aktivite sınırlamalarının ve katılım kısıtlamalarının düzeltilmesini; rezidüel uzuv veya bitişik segmenti ve kullanım sırasında güvenliği içerebilir
- Hareket açıklığı; fonksiyonel hareket açıklığının, eklem aktif ve pasif hareketlerinin, kas uzunluğunun ve yumuşak doku uzayabilirliğinin ve esnekliğinin değerlendirilmesini içerebilir

²⁴ CRUZ-JENTOFT, A. J. , BAHAT, G. , BAUER, J. , et al. 2019. Sarkopeni: tanım ve tanı konusunda gözden geçirilmiş Avrupa konsensüsü. Yaş ve Yaşlanma. 48(1):16-31. [Erişim tarihi: 3 Haziran 2021]. Şu adresten erişilebilir: <https://doi:10.1093/ageing/afy169>

²⁵ CHEN, L-K., WOO,J., ASSANTACHAI, P. ve diğerleri, 2020. *Sarkopeni Tanı ve Tedavisi Üzerine Konsensüs Güncellemesi*. Amerikan Tıbbi Direktörler Derneği Dergisi. 21(3):300-307.e2. [Erişim tarihi: 11 Haziran 2021]. Erişim adresi: doi: 10.1016/j.jamda.2019.12.012.

- Refleks bütünlüğü, derin ve yüzeysel reflekslerin, postüral reflekslerin ve reaksiyonların, ilkel reflekslerin ve reaksiyonların ve pasif gerilmeye karşı direncin değerlendirilmesini içerebilir
- Öz bakım ve ev yönetimi, öz bakım ve ev yönetimi için günlük yaşam aktivitelerinin [ADL] ve enstrümantal günlük yaşam aktivitelerinin [IADL] değerlendirilmesini; ev ortamına erişim becerisini ve öz bakım ve ev yönetimi sırasında güvenliği içerebilir
- Duyusal bütünlük, birleşik/kortikal duyumların değerlendirilmesini içerebilir; derin duyumlar ve propriyosepsiyon
- Ventilasyon ve solunum/gaz değişimi, solunum/gaz değişiminin pulmoner bulgularının; ventilasyon fonksiyonunun pulmoner bulgularının ve pulmoner semptomların değerlendirilmesini içerebilir
- İş (iş), toplum ve boş zaman entegrasyonu veya yeniden entegrasyon; iş, toplum ve boş zaman faaliyetlerini üstlenme veya devam ettirme becerisinin; işe, toplum ve boş zaman ortamlarına erişim becerisinin ve iş, toplum ve boş zaman faaliyetleri ve ortamlarında güvenliğin değerlendirilmesini içerebilir

Ayrıca fizyoterapist:

- Değerlendirmenin süresini ve yoğunluğunu (geçmiş, sistemlerin gözden geçirilmesi, testler ve ölçümler) yaşlı bireyin durumuna göre ayarlar, tam bir değerlendirme tamamlanmasının birkaç seans sürebileceğini bilir
- Benzer sorunlar için başkalarından önceki müdahale veya bakım hakkında bilgi toplar.
- Fizyoterapi müdahalesinin uygun ve güvenli olup olmadığını tespit eder
- Yaşlı bireyin problem(ler)inin yaşlı yetişkinlerle çalışan bir fizyoterapist tarafından yapılacak müdahalelere uygun olup olmadığını belirler
- Değerlendirme sonuçlarını yaşlı birey ve diğer uygun savunucularla tartışır
- Değerlendirme sürecini fizyoterapistin çalıştığı ülkenin Uygulama Kuralları tarafından belirlenen kriterlere göre kaydeder²⁶

²⁶ DÜNYA FİZYOTERAPİ, 2019. *Politika beyanı: Fizyoterapi kayıt yönetimi: kayıt tutma, saklama, geri alma ve elden çıkarma*. Londra: Dünya Fizyoterapi. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir: <https://world.physio/policy/ps-records-management>

- Belgelerin, sağlanan profesyonel ve hizmet politikası yönergeleri doğrultusunda değerlendirmeyi gerçekleştiren fizyoterapist tarafından tarihlendirilmesini ve uygun şekilde onaylanmasını sağlar
- Fizyoterapi süreci boyunca yaşlı kapsayıcı iletişim kullanır

Değerlendirme

Tanım:

Fizyoterapistin değerlendirme sırasında toplanan verilere dayanarak klinik yargılarda bulunduğu dinamik bir süreçtir. Hedefe ulaşma yolunda ilerlemeyi veya planda değişiklik ve modifikasyon ihtiyacını belirlemek için sonuçları değerlendirmek amacıyla yeniden inceleme gerektiren bir süreçtir.

D
e
ğ
e
r
l
e
n
d
i
r
m
e

Standartlar:

Fizyoterapist:

Değerlendirmenin ardından beş yoldan herhangi biriyle devam edebilir:

1. Yaşlı bireye ve/veya yönlendiren kişiye nasıl devam edeceği konusunda tavsiyelerde bulunmak;
2. Tanı, prognoz ve plan geliştirmeye devam edin;
3. başka bir uzmana danışılmasını tavsiye eder;
4. tedavinin etkisiz olacağına karar verir;
5. Sağlık sistemi içinde daha uygun bir bakım modeli önermek/ seçilmesine yardımcı olmak

Analiz ve yorumlamayı yaşlılara ilişkin mevcut en yüksek kanıtlarla destekler

Bir tanı oluşturmak için verileri teorik olarak sağlam bir şekilde yorumlar

Teşhis

Tanım:

Ölçme ve değerlendirmeden doğan ve klinik muhakeme sürecinin sonucunu temsil eden bir süreçtir. Hareket disfonksiyonu terimleriyle ifade edilebilir veya bozukluk kategorilerini, fonksiyonel sınırlamaları, yetenekleri/engelleri veya sendromları kapsayabilir.

Teşhis hem bir süreç hem de bir etikettir. Fizyoterapist tarafından gerçekleştirilen teşhis süreci, bireyin durumunu prognoza, bakım planına ve müdahale stratejilerine rehberlik edecek terimlerle tanımlamak için değerlendirme sırasında elde edilen verilerin entegre edilmesini ve değerlendirilmesini içerir. Fizyoterapistler, bir durumun sistem düzeyinde (özellikle hareket sistemi) ve tüm kişi düzeyinde işlev üzerindeki etkisini tanımlayan tanı etiketlerini kullanır¹⁷.

Açıklama:

Aşağıdakileri içerir:

- Mevcut veya potansiyel bozuklukların, faaliyet sınırlamalarının, katılım kısıtlamalarının ve çevresel faktörlerin tanımlanmasıyla sonuçlanan bir klinik muhakeme sürecinden yararlanarak bir teşhisin formüle edilmesi
- Gerekliğinde diğer profesyonellerden alınan ek bilgilerin teşhis sürecine dahil edilmesi
- Tanının hareket disfonksiyonu olarak ifade edilebileceğini veya bozukluk kategorilerini, aktivite kısıtlamalarını, katılım kısıtlamalarını ve çevresel faktörleri kapsayabileceğini bilmek

T
e
ş
h
i
s

<ul style="list-style-type: none"> Teşhis sürecinin Fizyoterapistin bilgisi, deneyimi veya uzmanlığı kapsamında olmayan bulguları ortaya çıkarması halinde, bireyin uygun başka bir pratisyene yönlendirilmesi 	
<p>Standartlar.</p> <p>Fizyoterapist:</p> <p>Uygun testler ve ölçümler yoluyla yaşlı bireyin hareketinin hem niteliksel hem de niceliksel olarak değerlendirilmesinin ardından tanı koymaya odaklanır.</p> <p>Tanı konusundaki bilgi ve deneyimlerini fizyoterapi içindeki ve dışındaki meslektaşlarıyla paylaşma konusunda kabul görmüş uygulamayı takip edebilir ve yaşlı bireyin izni ile karmaşık sunumu olan yaşlı bir kişiyle ilgilenme konusunda uzmanlık gösterebilir.</p>	

Prognoz (Plan Dahil)	
<p>Tanım:</p> <p>Prognoz, fizyoterapist tarafından potansiyel olarak ulaşılabilecek tahmini ve optimal işlev düzeyinin ve bu düzeye ulaşmak için gereken sürenin belirlenmesidir. Bazen, bireyin ilerleyici bir durumu varsa, fizyoterapist bir iyileşme beklemebilir, ancak bireyin durumunun sabit kalmasını veya kötüleşmesini yönetmeyi bekleyebilir.</p> <p>Plan, öngörülen hedefleri ve beklenen sonuçları, öngörülen optimal iyileşme düzeyini, kullanılacak spesifik müdahaleleri ve hedeflere ve sonuçlara ulaşmak için gerekli olan müdahalelerin önerilen süresini ve sıklığını belirten ifadeleri içerir. Plan, öngörülen taburcu planlarını içerir.</p>	<p>P r o g n o z (P l a n d a h i l)</p>

Açıklama:

Aşağıdakileri içerir:

Prognoz, bireyin prognozunun belirlenmesini ve Fizyoterapist yönetimi için en uygun müdahale stratejilerinin tanımlanmasını içerir

Plan şunları içerir

- Yasal, etik ve mesleki yükümlülükler ile uygulama ortamının idari politika ve prosedürleriyle tutarlı bir planın sunulması ve yönetilmesi. Bu, plan ve müdahale için onayı içerebilir.
- Bir plan belirlemek için birey, aile üyeleri, bakıcılar, ödeme yapanlar (örneğin, sosyal sistem, sigorta şirketleri, bireyin kendi ödemesi), diğer profesyoneller ve uygun ilgili kişilerle işbirliği yapmak
- Planla ilişkili ölçülebilir sonuç hedefleri ile spesifik müdahalelerin belirlenmesi
- Güvenli, etkili ve kişi merkezli bir fizyoterapi planı, egzersiz programı veya fiziksel aktivite planı oluşturmak
- Mevcut kaynaklar dahilinde bireyin hedeflerinin ve sonuçlarının belirlenmesi ve hedeflere ve sonuçlara ulaşmak için beklenen sürenin belirlenmesi
- Planın bireyin durumuna göre izlenmesi ve ayarlanması
- Fizyoterapi için uygun olmayan vakaların başka bir kuruma/sağlık uygulayıcısına/bakım modeline yönlendirilmesi

Standartlar:

Fizyoterapist:

- SMART (spesifik, ölçülebilir, ulaşılabilir, ilgili, zamanında) hedeflerle bir tedavi planı oluşturur
- Yaşlı birey, aile üyeleri ve meslekler arası ekiple uygun şekilde işbirliği yaparak kısa, orta ve uzun vadeli planlar oluşturur
- Fizyoterapistin çalıştığı ülkenin Uygulama Kuralları tarafından belirlenen kriterlere göre üzerinde anlaşmaya varılan beklenen sonuçları kaydeder
- Tedavi planını ve hedeflerini yaşlılarla çalışmaya ilişkin mevcut en yüksek kanıtlara dayandırır
- Bireyleri önerilen fiziksel aktivite seviyelerine ulaşmaları ve ilgili engelleri tespit edip aşmaları ve kolaylaştırıcıları tespit edip en üst düzeye çıkarmaları için destekler

Müdahale

Tanım:

Fizyoterapistin bireyle ve uygun olduğunda, aile üyeleri ve bakıcılar da dahil olmak üzere yönetimine dahil olan diğer kişilerle çeşitli fizyoterapi prosedürleri ve teknikleri kullanarak amaçlı etkileşimdir. Bu, terapötik egzersizleri ve fiziksel aktiviteleri; öz bakım ve ev yönetiminde fonksiyonel eğitimi; iş, toplum ve boş zaman entegrasyonu veya yeniden entegrasyonunda fonksiyonel eğitimi; manuel terapi tekniklerini; cihaz ve ekipmanların reçetelenmesini, uygulanmasını ve uygun şekilde imal edilmesini; hava yolu temizleme tekniklerini; integumenter onarım ve koruma tekniklerini; elektroterapötik modaliteleri; fiziksel ajanları ve mekanik modaliteleri ve ayrıca durumdaki değişiklikleri üretmek için önleme, müdahale veya değerlendirme ve destek için teknoloji ve telerehabilitasyonu içerebilir.

Hizmet sunumunun bir bölümü sırasında fizyoterapist tarafından bireye sağlanan tüm müdahalelerin toplamıdır¹.

Açıklama:

Aşağıdakileri içerir:

Mümkün olduğunda, bireyin hedeflerine ve sonuçlarına ulaşmak için kanıta dayalı fizyoterapi müdahaleleri veya tedavileri sağlamak. Müdahaleler veya tedaviler şunları içerebilir:

- Koordinasyon, iletişim ve dokümantasyon
- Kişiyile ilgili talimatlar
- Terapötik egzersiz ve fiziksel aktiviteler
- Kuvvet antrenmanı
- Bilişsel yaklaşımlar ve egzersizler²⁷
- Öz bakım ve ev yönetimi konusunda işlevsel eğitim
- İş (iş/oyun), toplum ve boş zaman entegrasyonu veya yeniden entegrasyonda işlevsel eğitim

²⁷ ULUSAL YAŞLANMA ENSTITÜSÜ, 2020. *Bilişsel Sağlık ve Yaşlı Yetişkinler*. Ulusal Bethesda: Ulusal Yaşlanma Enstitüsü. [Erişim tarihi 18 Nisan 2021]. Şu adresten erişilebilir:

<https://www.nia.nih.gov/health/cognitive-health-and-older-adults>

- Manuel terapi teknikleri
- Hareketlilik, denge ve yürüme eğitimi
- Cihaz ve ekipmanların reçetelendirilmesi, uygulanması ve uygun şekilde imal edilmesi
- Hava yolu açıklığı ve solunum teknikleri; pulmoner rehabilitasyon
- İntegumenter onarım ve koruma teknikleri
- Elektroterapötik modaliteler
- Fiziksel ajanlar ve mekanik modaliteler
- Yenilikçi teknoloji ve telerehabilitasyon (teknoloji, giyilebilir teknolojiler, telerehabilitasyon, sanal sistemler ve robotik, vb)^{11,12, 13, 14} .

Yaşlı bireylerde sağlığın, yaşam kalitesinin ve zindeliğin geliştirilmesi ve sürdürülmesi de dahil olmak üzere bozuklukların, aktivite kısıtlamalarının, katılım kısıtlamalarının ve yaralanmaların önlenmesine yönelik fizyoterapi müdahalelerinin sağlanması

Müdahalelerin destek personeline yönlendirilebilecek bileşenlerinin belirlenmesi

Uygulama ortamındaki bireylere ve çevresel acil durumlara etkili bir şekilde müdahale etme

Standartlar:

Fizyoterapist:

- Müdahaleler için bir zaman çizelgesi ve stratejiler belirler, bireyle tartışır ve planlar ve herkes için karşılıklı anlaşma sağlar
- Kişinin yaşına ve fiziksel durumuna uygun egzersizleri içeren müdahaleleri seçer ve değişim sağlamak için en etkili olduğu düşünülen müdahaleleri kullanır
- İstenen faaliyetin gerçekleştirilebileceği veya kolaylaştırılabileceği, muhtemelen yaşlı bireyin kendi ortamında bir uygulama ortamı sağlar veya önerir
- Mümkün olduğunca bağımsız ve güvenli bir şekilde işlevlerini yerine getirebilmeleri için her türlü yardımcı ürün ve yenilikçi teknoloji de dahil olmak üzere müdahalelerin, fiziksel aktivitelerin veya aktivite sınırlamalarının yaşam tarzlarına ve ev aktivitelerine uygulanması konusunda yaşlı bireyi bilgilendirir, tavsiyelerde bulunur ve/veya ona yardımcı olur
- Müdahaleyi kolaylaştırmak için uygun olduğunda aile veya bakıcılarla irtibat kurar
- Yaşlı bireyle ilgilenen diğer profesyonel(ler)le birlikte müdahaleleri düzenler

- Müdahalelerin sonuçlarını yaşlı bireyle düzenli olarak değerlendirir ve tedavileri bu temelde uygular
- Yaşlı bireyi daha fazla öz yönetim konusunda bilgilendirerek başka bir hizmete veya bakım modeline uygun bir transfer yaparak sürekliliği sağlar
- Dokümantasyonun müdahaleyi gerçekleştiren fizyoterapist tarafından tarihlendirilmesini ve uygun şekilde onaylanmasını sağlar
- Mümkün olduğunda ve mevcut olduğunda müdahaleleri, yaşlılarla ilgili mevcut araştırmalar, protokoller veya kılavuzlar tarafından bilgilendirilen kanıtlara dayandırır, bilgileri fizyoterapistin deneyimi ve uzmanlığı ve bireyin koşulları ile harmanlar
- Bireyin yaşamını etkileyen biyo-psiko-sosyal alanlardan kaynaklanan sorunların karmaşıklığı söz konusu olduğunda müdahaleleri, yaşlı bireyin durumu hakkında eğitilmesine ve topluma en uygun katılım biçimini bularak en iyi şekilde nasıl ynetebileceğinin öğretilmesine odaklar
- Yaşlı bireyi, tam iyileşmenin bir seçenek olmayabileceği kendine özgü durumlarına uyum sağlamak için davranışlarında değişiklik yapmaya motive eder
- Yaşlı bireye kendi kendine yeterliliği teşvik eden araçları edinme konusunda danışmanlık ve yardım sağlar
- Her durumda önleyici müdahalelerde bulunur
- Aktif ve sağlıklı davranış ve yaşam tarzlarına yönelik seçimlerini optimize etmek için yaşlı birey ve yaşlı yetişkin nüfusun savunucusu olarak hareket eder
- Bireye ilaç yönetimi konusunda tavsiyelerde bulunur ve ilaç reçetesinin fizyoterapi müdahalesinin veya tedavisinin izin verilen bir parçası olduğu ülkelerde, ilaçları mevzuata göre yönetir ve reçete eder

Önleme

<p>Tanım:</p> <p>Aktivite aşağıdakilere yönelik mi?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Optimal fonksiyonel kapasiteye ulaşma ve geri kazanma; 2. Bozuklukları, işlevsel sınırlamaları ve engelleri en aza indirmek; 3. sağlığın korunması, böylece daha fazla sakatlık, bozulma veya gelecekteki hastalıkların önlenmesi 4. Bağımsız işlevi geliştirmek için uygun çevresel uyarlamalar oluşturmak. 	Ö n l e m e
<p>Birincil önleme, genel halk sağlığının teşviki gibi özel önlemler yoluyla duyarlı veya potansiyel olarak duyarlı bir popülasyonda hastalığın önlenmesidir.</p> <p>İkincil önleme, erken teşhis ve hızlı müdahale yoluyla hastalık süresini, hastalıkların şiddetini ve sekelleri azaltmaya yönelik çabaları içerir.</p> <p>Üçüncül önleme, kronik ve geri dönüşü olmayan hastalıkları olan kişilerde engellilik derecesini sınırlama ve rehabilitasyon ile işlevin geri kazanılmasını teşvik etme çabalarını içerir.</p>	
<p>Açıklama:</p> <p>Aşağıdakileri içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gruplara, topluluklara ve nüfus düzeyine önleme, sağlığı geliştirme, zindelik ve sağlıklı yaşam için fizyoterapi hizmetleri sağlamak ● Sağlığın teşviki, zindelik, sağlıklı yaşam, hastalık, bozukluk, aktivite kısıtlamaları, katılım kısıtlamaları ve yaş, cinsiyet, kültür ve yaşam tarzı ile ilgili sağlık riskleri hakkında bilgi sağlayarak sağlığı, yaşam kalitesini, bağımsız yaşamı ve çalışabilirliği teşvik etmek, bunların tümü fizyoterapi uygulaması kapsamında sunulur ● Topluma normal yaşlanma sürecinin, aktif ve sağlıklı yaşlanmanın ve kronik hastalıkların önlenmesinin vurgulanması 	
<p>Standartlar:</p> <p>Fizyoterapist</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Önleme stratejilerini yaşlılara ilişkin mevcut en iyi kanıtlara ve güvenilir sağlık kuruluşları tarafından önerilen kanıta dayalı birincil önleme programlarına dayandırır ● Önleyici tavsiyelerde bulunmak için ayrılması gereken zaman ihtiyacını belirler ● Yaşlı bireyin optimal yeteneğini (içsel kapasite) korumak için birincil önleme programları geliştirir 	

- İçerik ve sunum yöntemi açısından yaşlı bireyin becerilerine uyarlanmış, kişi odaklı önleyici tavsiyeler sunar
- Birincil ve ikincil nleme müdahalelerine ve mümkün olan yerlerde, halihazırda bozukluk ve sakatlığı olan bir kişinin daha fazla zarar görmesini önlemeye (ncl nleme) odaklanır; bu da fizyoterapi dışında bir disiplinden izleme gerektirebilir
- Hangi nleme yaklaşımlarının yaşlı kişi için en iyi olacağını belirlemek için bireyleri tarar (rneğin, bireysel veya grup temelli veya yüz yüze veya evrimii temelli)
- Yaşlı bireylerin nleme programına katılmaya ve bağlı kalmaya devam etmeleri için hedef kitlenin gereksinimlerine yönelik yaklaşımlar geliştirir
- Birincil nleme programlarına uyumu en üst düzeye çıkarmak için uygun davranış değişikliği tekniklerini kullanır
- Hedef grubun yeteneklerini ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılamak için bilgi, deneyim ve uzmanlığı kullanır
- Verilen nleyici tavsiyelerin etkinliğini değerlendirir ve maksimum etkinlik elde etmek için gerektiğinde değişiklikler yapar
- Günlük yaşam görevleri sırasında sağlığın geliştirilmesinin entegrasyonunu teşvik eder
- Girdi ve tavsiyelerini desteklemek için özel eğitim materyalleri geliştirir veya kullanır
- Birincil nleme programlarının uygulanmasında bakım verenlere tavsiyelerde bulunur ve gerektiğinde tamamlayıcı tavsiye ve materyaller sağlar
- Yaşlıların ihtiyaçlarına odaklanan halk sağlığı mesajlarına veya sağlığı geliştirme tavsiyelerine katılır
- Yaşlıların ihtiyaçlarının toplum genelinde takdir edilmesini teşvik etmek için nesiller arası bir yaklaşım içeren eğitim veya tanıtım faaliyetlerini savunur
- Önleyici müdahaleler için bir planın kaydedildiği dokümantasyonun fizyoterapist tarafından tarihlendirilmesini ve uygun şekilde onaylanmasını sağlar

Meslekler arası işbirliği

Tanım:

P
r
o

Yaşlanan bireyin durumunun kalitesini korumayı veya iyileştirmeyi amaçlayan müdahalelerde sürekliliği sağlamak için fizyoterapistler veya diğer hizmet sağlayıcılar arasında yönetim, bilgi paylaşımı, yaygınlaştırma ve tavsiyelerin koordinasyonudur.

Açıklama:

Aşağıdakileri içerir:

Yaşlı bireyler genellikle aynı anda birkaç profesyonelin yardımına ihtiyaç duyan birden fazla durum ve sorunla karşı karşıya kalır. Bu durumlarda fizyoterapist, özel beceri ve bilgilerini yaşlı bireyin yaşamına kalite katacak şekilde kullanarak diğer disiplinlerle eş zamanlı veya ardışık olarak yakın bir şekilde çalışır.

Fizyoterapist vaka koordinatörü rolünü üstlenebilir ve uygun bakım modelinin seçiminde karar verici olabilir. Fizyoterapist, gerektiğinde uzun vadeli veya palyatif bakım ihtiyacını belirleyebilir.

Bazı durumlarda, fizyoterapist diğer sektörler, kurumlar ve kuruluşlarla ilişkileri geliştirebilir. Örneğin, akut bir ortamda çalışan bir fizyoterapist, yaşlı yetişkinlerin özellikle yaşlılara yönelik hizmetler veya kurumlar arasında transferini denetleyebilir.

Standartlar:

Fizyoterapist, bilgi paylaşımı için bireyin rızasını alır:

- Yaşlı bireye yönelik müdahaleye katkıda bulunmak için diğer disiplinlere ve meslektaşlarına zamanında danışır
- Müdahaleleri ve hedefleri diğer disiplinlerle tartışır ve bilgileri konsültasyon sürecine uygular
- Disiplinler arası veya multidisipliner yaklaşımın etkisini izlemek için diğer disiplinler ve meslektaşları ile girdileri değerlendirir
- Uygun olduğunda diğer disiplinlere ve meslektaşlarına talimatlar verir
- Birinci basamak sağlık hizmetleri ve hastaneler arasında bakım geçişleri ve koordinasyonu sağlamak
- Diğer profesyonellerle koordinasyon halindeyse, işbirliğine dayalı bir süreç aracılığıyla geri bildirim talep eder ve sağlar
- İşbirliği ile ilgili her türlü dokümantasyonun, iletişimi kaydeden Fizyoterapist tarafından tarihlendirilmesini ve uygun şekilde onaylanmasını sağlar

- Yaşlı kişi hakkındaki temel sağlık bilgilerini, yaşlı kişinin transfer edildiği diğer hizmetler veya kurumlarla paylaşır.

IPTOP, **mesleki gelişim** ve **mesleki liderlik veya mentorluk** uygulama alanlarını mesleki uygulamanın geliştirilmesi ve yüksek klinik uygulama standartlarının uygulanmasının önemli bir parçası olarak görse de, standartlar başka bir fizyoterapi alanında çalışan bir terapistin standartlarından farklı olmayacaktır. Bu nedenle, belgede sadece terimlerin ve beklentilerin tanımları verilmiştir ve terapistlerden, uygulayıcılarının ülkelerindeki meslek kuruluşları tarafından sağlanan bilgileri ve WP tarafından sağlanan politika belgelerini kullanmaları istenmektedir.

Teşekkür:

2021 revizyonu

Proje grubu üyeleri şunlardı:

Hans Hobbelen (IPTOP Başkanı)

Kate Lawler (IPTOP Avustralya üye kuruluşu temsilcisi)

Filiz Can (IPTOP Türkiye üye kuruluş temsilcisi)

Ogechukwu Ojeniweh (IPTOP Nijerya üye kuruluşu temsilcisi)

Janet Thomas (IPTOP Sekreteri)

Uygulama standartları belgesinin revizyonu, yayınlanmadan önce 2021 IPTOP üyesi ülkenin tamamı tarafından gözden geçirilmiş ve kabul edilmiştir.

2013 baskısı

Roller ve bağlantılar 2013'teki bireyler için doğrudur.

Proje Grubu üyeleri şunlardı

- *Bhanu Ramaswamy (Birleşik Krallık üye kuruluşu IPTOP temsilcisi)*
- *Lisa Dehner (IPTOP'un Amerika Birleşik Devletleri üye kuruluş temsilcisi)*
- *Jan Tessier (IPTOP Belçika üye kuruluşu temsilcisi)*
- *Jill McClintock (IPTOP Başkan Yardımcısı)*

Referanslar